

te behalen, — hun streven wordt er niet minder verdienstelijk, hun leidende gedachte niet minder waar en voortreffelijk om.

Zoo veel is intusschen zeker: toen hij zijn theorie vooruitzette, gaf Juliaan de Vriendt aan niets anders gehoor dan aan den onweerstaanbaren aandrang van een door en door Vlaamsch, nationaal voelend gemoed, — en in de verste verte niet aan de toch wel natuurlijke begeerte, om . . . „opgemerkt te worden”, om „naam te maken.”

Zoo ooit kunstenaars door geboorte, opleiding en karakter als 't ware reeds op voorhand geroepen schenen, om een hervorming als de hier bedoelde op touw te zetten, dan waren 't voorzeker wel Juliaan en Albrecht de Vriendt.

Hoe die van Eisenach de H. Elisabeth verstieten, schilderij van Juliaan de Vriendt (Museum te Luik).

Geboren te Gent, de een in 1842 en de ander in 1843, uit een familie, waarin met de oude taal van Vlaanderen ook de oude Vlaamsche zeden en gewoonten in eer werden gehouden, werden zij, door hun wel nederigen, maar voortreffelijk ontwikkelden vader, van kindsbeen af ingewijd tot zelfs in de schijnbaar meest waardelooze bijzonderheden zoowel van de nationale als van de plaatselijke geschiedenis. Vooral voor twee uitingen van het Vlaamsche volksleven in verleden en heden koesterde Jan de Vriendt een onbegrensde bewondering: voor de middeleeuwsche schilderkunst, zoo als hij die te Brugge en te Gent zelf had leeren kennen, en voor de jonge wedergeboren Vlaamsche letteren. Werd, avond aan avond, aan de familie-tafel voorgelezen uit J. F. Willems, van Duyse, Ledeganck, Nolet, de Van